
Χρ. Σταϊκούρας: Το υπουργείο δεν έχει αρμοδιότητα ελέγχου για το περιεχόμενο των φορτίων στο σιδηρόδρομο

2025/02/26 14:36 στην κατηγορία ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΣ

Για τον έλεγχο της μεταφοράς φορτίων δια σιδηροδρόμου στην Ελλάδα απάντησε, στο πλαίσιο επίκαιρης ερώτησης, ο υπουργός Υποδομών και Μεταφορών, Χρήστος Σταϊκούρας.

Σύμφωνα με τον υπουργό, «Οι σιδηροδρομικές μεταφορές στην Ευρώπη, και στην Ελλάδα, διέπονται από ένα ευρύ πλέγμα ενωσιακού θεσμικού πλαισίου, από συγκεκριμένες συμβάσεις, διεθνείς και ευρωπαϊκούς κανονισμούς και οδηγίες.

Δεν ισχύει, κανονιστικά, στη χώρα μας κάτι λιγότερο από αυτό που ισχύει σε άλλες, ευρωπαϊκές χώρες.

Επισημαίνουμε ότι στην Ευρώπη, και στη χώρα μας, για τις διεθνείς σιδηροδρομικές μεταφορές, εφαρμόζεται η Σύμβαση COTIF, η οποία έχει κυρωθεί με το ν. 3646/2008.

Η συγκεκριμένη σύμβαση επιτρέπει στα τρένα να κινούνται, διασυνοριακά, με ομαλότητα και συνέπεια.

Πρόκειται για ένα διεθνές νομικό πλαίσιο που εναρμονίζει τους κανόνες μεταφοράς επιβατών και εμπορευμάτων μεταξύ των χωρών που συμμετέχουν.

Διασφαλίζει και εγγυάται κοινούς κανόνες μεταφοράς, είτε μιλάμε για μετακίνηση ανάμεσα σε Ελλάδα και κάποια βαλκανική χώρα, είτε μιλάμε για μετακίνηση ανάμεσα στην Ελλάδα και χώρες της Κεντρικής Ευρώπης.

Σε ό,τι αφορά την **ασφάλεια μεταφοράς φορτίου, ισχύει ο Εκτελεστικός Κανονισμός 2019/773/ΕΕ της 16ης Μαΐου 2019**, σχετικά με την τεχνική προδιαγραφή δια-λειτουργικότητας για το υποσύστημα διεξαγωγής και διαχείρισης της κυκλοφορίας του σιδηροδρομικού συστήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Επιπλέον, σχετικά με τη σιδηροδρομική μεταφορά επικινδύνων εμπορευμάτων (RID), αυτή ρυθμίζεται από την ΚΥΑ με αριθμ. 200035 (ΦΕΚ Β' 4101/23.06.2023), με την οποία εναρμονίστηκε η ελληνική νομοθεσία στις διατάξεις της Οδηγίας 2022/2407/ΕΕ.

Στη βάση όλων αυτών, και συναφώς -επαναλαμβάνω- με ότι ισχύει σε όλη την Ευρώπη, το υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών δεν έχει αρμοδιότητα ελέγχου για το περιεχόμενο των φορτίων.

Πολύ δε περισσότερο, δεν προβλέπεται και διαδικασία γνωστοποίησης του φορτίου προς το υπουργείο.

Τα ομόλογα, αρμόδια υπουργεία στα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προφανώς και στη χώρα μας, είναι υπεύθυνα για τις εθνικές πολιτικές, τη ρύθμιση και την εποπτεία του τομέα των μεταφορών, συμπεριλαμβανομένων των σιδηροδρομικών μεταφορών.

Οι υποχρεώσεις τους επικεντρώνονται στη συστημική ρύθμιση και όχι στην επιχειρησιακή παρακολούθηση και έλεγχο της εφαρμογής της, για τα οποία η αρμοδιότητα καταλείπεται σε άλλους φορείς.

Σύμφωνα και πάλι με το ευρωπαϊκό θεσμικό πλαίσιο, ο αποστολέας είναι υπεύθυνος για την ταξινόμηση, τη συσκευασία, τη σήμανση και την τεκμηρίωση των εμπορευμάτων, ειδικά των επικίνδυνων, σύμφωνα με τους κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στη βάση του Τελωνειακού Κώδικα.

Οι σιδηροδρομικές επιχειρήσεις πρέπει να διασφαλίζουν την ασφάλεια της μεταφοράς και να επαληθεύουν την ακρίβεια της τεκμηρίωσης των εμπορευμάτων.

Και τέλος, ο διαχειριστής υποδομής είναι υπεύθυνος για τη λειτουργία και την ασφάλεια του σιδηροδρομικού δικτύου αναφορικά με την τήρηση των προδιαγραφών μεταφοράς των εμπορευμάτων, χωρίς να γνωρίζει το περιεχόμενο κάθε βαγονιού.

Και αυτό είναι κάτι που αποτυπώνεται ευκρινώς στον τεχνικό πυλώνα του 4^{ου} σιδηροδρομικού πακέτου και στην Οδηγία 798/2016 για την ασφάλεια των σιδηροδρομικών μεταφορών, που ενσωματώθηκε στην εγχώρια έννομη τάξη με τον ν. 4632/2019.

Για ειδικότερα θέματα δυνητικά παράνομων φορτίων και ελεγκτικών μηχανισμών, υφίσταται θεσμικό πλαίσιο αρμοδιότητας άλλων υπουργείων, με ελεγκτικούς βραχίονες αρμόδιων Υπηρεσιών και Αρχών.

Ό,τι ακριβώς ισχύει και στην υπόλοιπη Ευρώπη.

Η σιδηροδρομική επιχείρηση Hellenic Train απάντησε, στις 9 Μαρτίου 2023, και

επανέλαβε, στις 30 Ιανουαρίου 2025, τη σύνθεση και το περιεχόμενο του φορτίου της εμπορευματικής αμαξοστοιχίας.

Επίσης, η ΑΑΔΕ έδωσε συγκεκριμένη απάντηση σε ό,τι αφορά τη διασυνοριακή διέλευση από το Τελωνείο Ευζώνων.

Τέλος, σύμφωνα και πάλι με τη σιδηροδρομική επιχείρηση Hellenic Train, κάθε σιδηροδρομική μεταφορά εμπορευμάτων διενεργείται βάσει του υφιστάμενου κανονιστικού πλαισίου, και τηρούνται οι συνδυαστικές, εκ των διατάξεων, υποχρεώσεις.

Σε κάθε περίπτωση, η δικαστική διερεύνηση είναι σε εξέλιξη και αναμένουμε το αποτέλεσμα της».